

Etusivu>Oikeudenkäyntimenettely>Videoneuvottelu>Todistelden vastaanottaminen videoneuvottelun avulla
Todisteiden vastaanottaminen videoneuvottelun avulla

Romania

1 Voidaanko todisteita vastaanottaa videoneuvottelun välityksellä joko niin, että pyynnön esittänyt tuomioistuin osallistuu videoneuvotteluun omassa jäsenvaltiossaan, tai niin, että pyynnön esittänyt tuomioistuin ottaa todisteet välittömästi vastaan? Jos voidaan, mitä kansallisia menettelyjä tai lainsäädäntöä tällöin sovelletaan?

Kyllä. Tässä tapauksessa sovelletaan kansainvälisestä oikeusavusta siviili- ja kauppaoikeudellisissa asioissa annettua lakia nro 189/2003, tarkemmin sanottuna sen 25 §:n 1 ja 3 momenttia ja 35 §:n 3 momenttia.

Romanian oikeusviranomaisen, jolle pyyntö on esitetty, voi pyynnön esittäneen oikeusviranomaisen pyynnöstä harkita erityisen menettelyn käyttämistä, edellyttäen ettei se ole Romanian lainsäädännön vastaista. Romanianlainen tuomioistuin ilmoittaa pyynnön esittäneelle oikeusviranomaiselle oikeusapupyynnönmenettelyn ajankohdan ja paikan, ja se voi sallia ulkomaisten tuomareiden osallistumisen menettelyyn. 28. toukokuuta 2001 annetun neuvoston asetuksen (EY) N:o 1206/2001 3 artiklan 3 kohdan mukaisesti oikeusministeriö hoitaa tehtäviä, jotka liittyvät saman asetuksen 17 artiklan nojalla esitettyjä pyyntöjä koskevien päätösten tekemiseen.

Videoneuvottelu olisi toteutettava sellaisen alueellisen tuomioistuimen tuomarin läsnä ollessa, joka on toimivaltainen todistelupaikassa, ja apuna olisi tarvittaessa oltava tulkki. Tuomarin on varmistettava kuultavan henkilön henkilöllisyys ja Romanian lainsäädännön peruseränteiden noudattaminen.

2 Onko asetettu rajoituksia sille, ketä videoneuvottelun välityksellä voidaan kuulla? Voidaanko tällä tavoin kuulla esimerkiksi vain todistajia vai myös muita henkilöitä, kuten asiantuntijoita tai asianosaisia?

Ei. Oikeusapupyynnönmenettelyssä voidaan kuulla todistajia tai muita asiaan liittyviä henkilöitä (kansainvälisestä oikeusavusta siviili- ja kauppaoikeudellisissa asioissa annetun lain nro 189/2003 17 §).

Kansainvälisestä oikeusavusta siviili- ja kauppaoikeudellisissa asioissa annetun lain nro 189/2003 26 §:n 2 momentin mukaan oikeusapupyynnön voidaan kuitenkin evätä, jos kuultavaa henkilöä ei voida kuulla todistajana joidenkin Romanian lainsäädäntöön perustuvien kieltojen vuoksi tai jos asiakirjoja, jotka on tarkoitus toimittaa tai tutkia, ei voida jakaa.

Lisäksi uuden siviiliprosessilain 315, 316 ja 317 §:n mukaan todistajina ei voida kuulla seuraavia henkilöitä: sukulaiset ja sukulaiset avioliiton kautta kolmas polvi mukaan lukien, aviopuolisot, entiset aviopuolisot, kihlatut tai avopuolisot, henkilöt, jotka ovat jonkun asianosaisen vihamiehiä tai joilla on jokin erityinen intressi johonkin asianosaiseen nähden, henkilöt, joilla ei ole oikeustoimikelpoisuutta, ja henkilöt, jotka on tuomittu väärästä valasta. Asianosaiset voivat kuitenkin sopia joko nimenomaisesti tai hiljaisesti, että todistajina voidaan kuulla myös seuraavia henkilöitä: sukulaiset ja sukulaiset avioliiton kautta kolmas polvi mukaan lukien, aviopuolisot, entiset aviopuolisot, kihlatut tai avopuolisot sekä henkilöt, jotka ovat jonkun asianosaisen vihamiehiä tai joilla on jokin erityinen intressi johonkin asianosaiseen nähden.

Tuomioistuimessa käsiteltävissä asioissa, jotka koskevat vanhemmuutta, avioeroa tai muita perhesuhteita, voidaan kuulla myös sukulaisia ja sukulaisia avioliiton kautta kolmas polvi mukaan lukien, lukuun ottamatta jälkeläisiä.

Seuraavat henkilöt on vapautettu todistajanlausunnon antamisesta:

1. papit, lääkärit, apteekkarit, asianajajat, julkiset notaarit, haastemiehet, sovittelijat, kättilöt ja sairaanhoitajat sekä kaikki muut sellaiset ammatinharjoittajat, joita lainsäädännön mukaan sitoo vaitiolovelvollisuus tai ammatillinen salassapitovelvollisuus niiden tosiseikkojen osalta, jotka ovat tulleet heidän tietoonsa työssä tai ammatillisia toimintoja harjoittaessa, senkin jälkeen, kun he ovat jo lopettaneet työskentelynsä;
 2. tuomarit, syyttäjät ja virkamiehet senkin jälkeen, kun he ovat jo lopettaneet työskentelynsä, sellaisten salaisten seikkojen osalta, jotka ovat tulleet heidän tietoonsa viranhoidossa;
 3. henkilöt, jotka vastauksillaan todennäköisesti saattavat itsensä, sukulaisensa tai sukulaisensa avioliiton kautta kolmas polvi mukaan lukien taikka aviopuolisonsa, entiset aviopuolisonsa, kihlattunsa tai avopuolisonsa alttiiksi rikosoikeudelliselle seuraamukselle tai julkiselle halveksunnalle.
- Pappeja lukuun ottamatta näitä henkilöitä voidaan kuitenkin kuulla todistajina, jos asianosainen, jonka etujen mukainen vaitiolo- tai salassapitovelvollisuus on, vapauttaa heidät vaitiolovelvollisuudesta tai ammatillisesta salassapitovelvollisuudesta, jollei laissa toisin säädetä. Myös tuomareita, syyttäjiä ja virkamiehiä voidaan kuulla todistajina, jos viranomaisen tai laitoksen, jossa he työskentelevät tai ovat työskennelleet, antaa tähän hyväksynnän.

3 Onko videoneuvottelun välityksellä vastaanotettavien todisteiden tyyppille asetettu joitakin rajoituksia?

Ei ole. Kansainvälisestä oikeusavusta siviili- ja kauppaoikeudellisissa asioissa annetun lain nro 189/2003 17 §:n mukaan oikeusapupyynnönmenettelyssä voidaan kuulla todistajia tai muita asiaan liittyviä henkilöitä, hankkia asiakirjoja, laatia asiantuntijalausuntoja ja suorittaa tutkintaa tai hankkia muita asian ratkaisemiseksi tarvittavia asiakirjoja tai tietoja.

4 Onko olemassa rajoituksia, jotka koskevat paikkaa, jossa henkilöä voidaan kuulla videoneuvottelun välityksellä? Onko kuulemisen pakko tapahtua tuomioistuimen tiloissa?

Ei ole. Uuden siviiliprosessilain 16 §:n, 261 §:n 1 momentin ja 314 §:n mukaan asiaa käsittelevä tuomioistuin kuitenkin vastaanottaa todisteet. Jos todisteet voidaan objektiivisista syistä vastaanottaa vain sen paikkakunnan ulkopuolella, jossa tuomioistuimen toimipaikka on, todisteet voi vastaanottaa oikeusapupyynnönmenettelyssä samanasteinen tai myös alemmanasteinen tuomioistuin, jos kyseisellä paikkakunnalla ei ole samanasteista tuomioistuinta. Tuomioistuin, jolle todisteiden vastaanottaminen on annettu tehtäväksi oikeusapupyynnönmenettelyssä, vastaanottaa todisteet asianosaisten läsnä ollessa, tai myös näiden poissa ollessa, jos heidät on kutsuttu paikalle lainmukaisesti. Sillä on samat velvollisuudet kuin pyynnön esittäneellä tuomioistuimella noudatettavan menettelyn osalta. Sen sijaan todistajaa, joka ei sairauden tai muun vakavan esteen vuoksi voi saapua tuomioistuimeen, voidaan kuulla siellä, missä todistaja on. Todistajiin sovelletaan samaa kutsumismenettelyä kuin asianosaisiin.

5 Onko videoneuvottelun välityksellä järjestetyn kuulemisen nauhoittaminen sallittua, ja jos on, ovatko siihen tarvittavat laitteet käytettävissä?

Kyllä, tämä on sallittua oikeuslaitoksen organisaatiosta annetun lain nro 304/2004 (uudelleenjulkaistu) 13 §:n nojalla.

6 Millä kielellä kuuleminen on toteutettava, a) kun esitetään 10–12 artiklan mukainen pyyntö ja b) kun todisteet vastaanotetaan välittömästi 17 artiklan mukaisesti?

a) romanian kielellä

b) romanian kielellä, koska pyynnön vastaanottaneen romanialaisen tuomioistuimen olisi laadittava kuulemisesta raportti, johon kirjataan kuulemisajankohta ja -paikka, kuultavan henkilön henkilöllisyys, tiedot valan vannomisesta, kuulemisen tekniset olosuhteet jne.

7 Jos tarvitaan tulkkausta, kuka vastaa tulkkauksen järjestämisestä näissä kahdessa erityyppisessä kuulemisessa ja mihin tulkit pitäisi sijoittaa?

Tulkkauksen järjestämisestä on vastuussa pyynnön esittänyt tuomioistuin kansainvälisestä oikeusavusta siviili- ja kauppaoikeudellisissa asioissa annetun lain nro 189/2003 27 §:n mukaisesti. Pyyntöön vastaanottanut romanialainen tuomioistuin voi tarvittaessa auttaa tulkin saamisessa Romaniassa toimittamalla pyynnön esittäneelle tuomioistuimelle luettelon tulkeista.

8 Mitä menettelyjä sovelletaan kuulemisen järjestelyissä ja kuulemisajankohdan ja -paikan tiedoksi antamisessa kuultavalle henkilölle? Paljonko tiedoksiannon ja kuulemisajankohdan välille olisi jätettävä aikaa kuulemisajankohdasta päätettäessä, jotta se olisi riittävä?

Vähintään kuukausi ja enintään kolme kuukautta.

Tässä tapauksessa sovelletaan kansainvälisestä oikeudellisesta avusta siviili- ja kauppaoikeudellisissa asioissa annettua lakia nro 189/2003, tarkemmin sanottuna sen 25 §:n 3 momenttia. Romanialainen tuomioistuin ilmoittaa pyynnön esittäneelle oikeusviranomaiselle oikeusapupyynnön esittämisen ajankohdan ja paikan. Uuden siviiliprosessilain 261 §:n 4 momentin mukaan tuomioistuin, jolle todisteiden vastaanottaminen on annettu tehtäväksi oikeusapupyynnön esittämisessä, vastaanottaa todisteet asianosaisten läsnä tai myös poissa ollessa, jos heidät on kutsuttu paikalle lainmukaisesti. Sillä on samat velvollisuudet kuin pyynnön esittäneellä tuomioistuimella noudatettavan menettelyn osalta.

Koska suhteissa ulkomaisiin elimiin sovellettavia menettelyjä on kaksi (välittämismenettely todisteiden vastaanottamisessa), katsomme, että määräajan olisi käytännössä oltava vähintään kuukausi ja enintään kolme kuukautta, kun otetaan huomioon sovellettavat säännökset, jotka koskevat:

- oikeudenkäynti- ja muiden asiakirjojen tiedoksiannosta jäsenvaltioissa siviili- tai kauppaoikeudellisissa asioissa (asiakirjojen tiedoksianto) ja neuvoston asetuksen (EY) N:o 1348/2000 kumoamisesta 13 päivänä marraskuuta 2007 annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksessa (EY) N:o 1393/2007 säädetyn tiedoksiantopyynnön täyttämistä; siihen olisi erityisesti sisällyttävä ainakin kuukauden määräaika, joka tarvitaan, jotta pyyntö suorittaa tiedoksianto postitse kirjattuna kirjeenä vastaanottotodistusta käyttäen voidaan tosiasiallisesti täyttää;

- pyynnön esittäneen tuomioistuimen velvoitteita täyttää pyynnön vastaanottaneen tuomioistuimen pyynnöt, jotka koskevat lisätietojen toimittamista tai ennakkomaksun maksamista / vakuuden asettamista jne., sellaisina kuin ne ilmenevät jäsenvaltioiden tuomioistuinten välisestä yhteistyöstä siviili- ja kauppaoikeudellisissa asioissa tapahtuvassa todisteiden vastaanottamisessa 28 päivänä toukokuuta 2001 annetusta neuvoston asetuksesta (EY) N:o 1206 /2001.

Syinä ovat pyynnön esittäneen tuomioistuimen tai todistajan kanssa käytävän kirjeenvaihdon kääntämiseen ja kirjeen ulkomaille lähettämiseen varattava aika, suuri työtaakka ja etenkin videoneuvottelun ajankohdasta sopiminen.

9 Mitä kuluja videoneuvottelun käytöstä aiheutuu ja miten ne maksetaan?

Kustannuksia ei voida arvioida, koska ne vaihtelevat ajankohdan ja maan mukaan. Kustannukset olisi korvattava tekemällä pankkisiirto muutoksenhaku tuomioistuimen, joka on toissijainen hyväksyntäelin, tai alueellisen tuomioistuimen, joka on kolmas hyväksyntäelin, tiille. Pyyntö esittänyt ulkomainen tuomioistuin korvaa pyynnön vastaanottaneelle romanialaiselle tuomioistuimelle kustannukset, jotka aiheutuvat videoyhteydestä, yhteyden luomisesta pyynnön esittäneessä valtiossa, tulkkien palkkioista sekä todistajille ja asiantuntijoille maksettavista korvauksista. Se korvaa myös kustannukset, jotka aiheutuvat matkustamisesta pyynnön vastaanottaneeseen valtioon.

10 Mitä vaatimuksia on mahdollisesti asetettu sen varmistamiseksi, että henkilö, jota pyynnön esittänyt tuomioistuin välittömästi kuulee, on saanut tiedon siitä, että kuuleminen toteutetaan vapaaehtoiselta pohjalta?

Kuultava henkilö olisi kutsuttava tuomioistuimeen samoin Romanian uuden siviiliprosessilain säännösten mukaisesti. Kyseiselle henkilölle olisi ilmoitettava, että kuuleminen toteutetaan vapaaehtoiselta pohjalta, pyynnön vastaanottaneen romanialaisen tuomioistuimen lähettämässä kutsussa, päätöksessä, jossa hyväksytään todisteiden vastaanottaminen pyynnön esittäneen tuomioistuimen toimesta, tai muussa asiakirjassa.

Uuden siviiliprosessilain 261 §:n 4 momentin mukaan tuomioistuin, jolle todisteiden vastaanottaminen on annettu tehtäväksi oikeusapupyynnön esittämisessä, vastaanottaa todisteet asianosaisten läsnä tai myös poissa ollessa, jos heidät on kutsuttu paikalle lainmukaisesti. Sillä on samat velvollisuudet kuin pyynnön esittäneellä tuomioistuimella noudatettavan menettelyn osalta.

11 Millä menettelyillä kuultavan henkilön henkilöllisyys varmistetaan?

Uuden siviiliprosessilain 318 §:n mukaisesti ennen lausunnon antamista tuomioistuimen presidentti pyytää todistajaa ilmoittamaan sukunimensä, etunimensä, ammattinsa, kotipaikkansa ja ikänsä sekä sen, onko hän jonkin asianosaisten sukulainen tai sukulainen avioliiton kautta ja jos on, niin miten läheistä sukua, ja onko hän jonkin asianosaisten palveluksessa. Tämän jälkeen presidentti muistuttaa todistajaa velvollisuudesta vannoa valaa ja valan merkityksestä.

12 Mitä valan vannomiseen liittyviä vaatimuksia sovelletaan ja mitä tietoja pyynnön esittäneeltä tuomioistuimelta tarvitaan, kun valaa edellytetään 17 artiklan mukaisessa todisteiden välittömässä vastaanottamisessa?

Romanian uuden siviiliprosessilain 319 ja 320 §:n mukaan ennen kuulemistaan todistaja vannoo seuraavan valan: "Vannon, että kerron totuuden enkä salaa mitään tiedossani olevaa seikkaa. Jumala minua auttakoon!"

Todistaja vannoo valan pitään käyttäen ristin tai Raamatun päällä. Valan sanamuodossa mainitun jumalan nimitys vaihdetaan todistajan uskonnon mukaan. Edellä mainittuja ohjeita ei sovelleta todistajaan, jonka uskonto on jokin muu kuin kristinusko.

Todistaja, joka ei kuulu mihinkään uskontokuntaan, vannoo seuraavan valan: "Vannon kunniani ja omantuntoni kautta, että kerron totuuden enkä en salaa mitään tiedossani olevaa seikkaa."

Todistajat, jotka eivät vannoo valaa omaantuntoon tai uskuntoon liittyvistä syistä, lausuvat tuomioistuimessa seuraavat sanat: "Sitouden kertomaan totuuden ja olla salaamatta mitään tiedossani olevaa seikkaa."

Luku- ja kirjoitustaitoiset mykät ja kuuromykät henkilöt vannovat valan allekirjoittamalla litteroidun valatekstin, kuulovammaiset henkilöt lausuvat valan ja luku- ja kirjoitustaidottomat henkilöt vannovat valan käyttämällä merkkejä tulkin avustuksella.

Kun todistaja on vannonut valan, presidentti muistuttaa todistajaa siitä, että jos hän ei kerro totuutta, hän syyllistyy väärän valan antamiseen, joka on rikos. Kaikki nämä seikat sisältyvät kirjalliseen lausumaan.

Alle 14-vuotiaita lapsia, joilla ei ole päätöksentekovalmiuksia kuulemisajankohtana, voidaan kuulla ilman valaa. Tuomioistuin kuitenkin muistuttaa heitä siitä, että heidän olisi kerrottava totuus, ja ottaa huomioon heidän erityisasemansa todistajanlausuntoa arvioidessaan.

13 Miten varmistetaan, että videoneuvottelupaikalla on yhteyshenkilö, johon pyynnön esittänyt tuomioistuin voi ottaa yhteyttä, ja että kuulemispäivänä paikalla on henkilö, jonka tehtävänä on käyttää videoneuvottelulaitteita ja huolehtia mahdollisista teknisistä ongelmista?

Yhteyshenkilö voi olla muutoksenhaku tuomioistuimen IT-asiantuntija, tuomioistuimen virkailija tai tuomari. Noin 144:ssä 244 tuomioistuimesta on videoneuvottelulaitteet. Kussakin näistä 144 tuomioistuimesta on kahdet videoneuvottelulaitteet.

14 Mitä mahdollisia lisätietoja pyynnön esittävilä tuomioistuimelta tarvitaan?

Päivitetty viimeksi: 31/05/2017

Tämän sivuston eri kieliversioita ylläpitävät Euroopan oikeudellisen verkoston kansalliset yhteysviranomaiset. Käännökset on tehty Euroopan komissiossa. Muutokset, joita jäsenvaltiot ovat saattaneet tehdä tekstin alkuperäisversioon, eivät välittömästi näy käännöksissä. Komissio tai Euroopan oikeudellinen verkosto eivät ole vastuussa tiedoista, joita esitetään tai joihin viitataan tällä sivustolla. Ks. oikeudellinen huomautus, josta löytyvät tästä sivustosta vastaavan jäsenvaltion tekijänoikeussäännöt.